

Rundskriv

Kommuner
Fylkesmennene
Utlendingsdirektoratet
Politiet

Nr.
Q-35/2011

Vår ref

Dato
. desember 2011

Iverksetting av rett og plikt til 600 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

1. INNLEDNING

I Prop. L. 79 (2010-2011) Endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven er det foreslått å utvide rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap fra 300 til 600 timer. Forslaget ble vedtatt av Stortinget 15. juni 2011.

2. HVEM OMFATTES AV TIMEUTVIDELSEN?

Endringen (timeutvidelsen fra 300 til 600 timer) i introduksjonsloven § 17 første ledd trer i kraft 1. januar 2012. Endringen gjelder personer som kommer inn i personkretsen for rett og plikt eller rett uten plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter § 17 etter 1. januar 2012, se punkt 9 i dette rundskrivet. Personkretsen for rett og/eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven § 17 endres ikke, det er kun timeantallet som endres. Utvidet timeramme til 600 timer opplæring betyr 550 timer norskopplæring og 50 timer samfunnskunnskap på et språk vedkommende forstår.

Arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS-/EFTA-området og deres familiemedlemmer, som har plikt til å delta i 300 timer norskopplæring uten krav på å få opplæringen gratis, er unntatt fra pliktutvidelsen til 600 timer. Denne gruppen vil fortsatt ha en plikt til å delta i 300 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Personer som kom inn i personkretsen etter introduksjonsloven § 17 første og annet ledd før 1. januar 2012, vil ikke være omfattet av timeutvidelsen.

3. OPPLÆRING UT OVER 600 TIMER

Det totale timetallet på inntil 3000 timer opplæring endres ikke. De som har rett og plikt eller rett til 600 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap, vil ha mulighet for inntil 2400 timer ytterligere opplæring. Opplæring ut over 600 timer er ingen rett for den enkelte, men en plikt for kommunen hvis deltakeren har behov for det. Vi viser til introduksjonsloven § 18, som handler om kommunenes plikter.

4. FRITAK FRA PLIKT TIL OPPLÆRING

I forskrift 20. april 2005 nr. 341 om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere er det i § 3 fastsatt hvordan den enkelte kan dokumentere tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk for å bli unntatt fra plikten til å delta i opplæring. Den enkelte kan også fritas fra plikt til opplæring på grunn helsemessige forhold eller av andre tungtveiende grunner, jf samme forskrift § 4.

5. KOMMUNENS VEDTAK OM TILDELING AV OPPLÆRING ELLER FRITAK FRA OPPLÆRING

Kommunen fatter vedtak om tildeling av opplæring i norsk og samfunnskunnskap, om tildeling av opplæring ut over 600 timer, og om fritak fra plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Disse vedtakene er iht. introduksjonsloven § 21 enkeltvedtak etter forvaltningsloven som kan påklages til fylkesmannen.

6. KRAV OM GJENNOMFØRT OPPLÆRING FOR Å FÅ PERMANENT OPPHOLDSTILLATELSE OG NORSK STATSBOGERSKAP

Som en følge av timeutvidelsen for rett og plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap, endres også gjennomføringskravet som vilkår for innvilgelse av permanent oppholdstillatelse og statsborgerskap. Ett av vilkårene for permanent oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 62 første ledd, er at søker har gjennomført pliktig opplæring i henhold til introduksjonsloven. Ett av vilkårene for norsk statsborgerskap, er at søker må dokumentere at hun eller han har gjennomført sin plikt, etter introduksjonsloven, eller at de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk. Vi viser til § 8 i statsborgerloven og § 62 i utlendingsloven.

7. REGISTRERING I NASJONALT INTRODUKSJONSREGISTER (NIR)

NIR vil vise hvilke personer som omfattes av timeutvidelsen fra 300 til 600 timer fra 1. januar 2012. Kommunene fatter vedtak om tildeling av opplæring, se punkt 5 i dette rundskrivet. Tildelingsvedtaket og timeantallet som er tildelt, enten 300 eller 600 timer, registreres så i NIR. Skjermbildet "norsktimer" vil i en overgangsperiode vise timeføring knyttet til 300 timer, men kommunene oppfordres til løpende å registrere timer for alle som har fått vedtak. Et oppgradert skjermbilde vil være på plass i løpet av våren 2012. IMDi vil gi nærmere informasjon om dette.

Vi viser til introduksjonsloven § 25 som handler om kommunenes plikt til å registrere opplysninger i NIR. Nærmere regler er gitt i forskrift 20. april 2005 nr. 342 om et nasjonalt introduksjonsregister for introduksjonsordningen og opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (Nasjonalt introduksjonsregister).

8. IKRAFTTREDELSE

Endringen i introduksjonsloven § 17 første ledd trer i kraft fra og med 1. januar 2012. Dette innebærer at utvidelsen av timetallet gjelder alle som på grunn av sin oppholdstillatelse kommer inn i personkretsen etter 1. januar 2012. Det avgjørende for om vedkommende

- 1) har rett og/eller plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og
- 2) omfanget av rett og/eller plikt

er altså hvilket oppholdsvedtak etter utlendingsloven som er fattet, og når vedtaket ble fattet. Det avgjørende er ikke når vedkommende søker om å få delta eller faktisk begynner i opplæring.

Med hilsen

Ahmad Ghanizadeh (e.f)
fung. ekspedisjonssjef

Hege Hov Eggen
seniorrådgiver